

Înalta Curte de Casație și Justiție
COMPLETUL COMPETENT SĂ JUDECE RECURSUL ÎN INTERESUL LEGII

Decizie nr. 8/2015 din 27/04/2015

Dosar nr. 2/2015

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 539 din 20/07/2015

Iulia Cristina Tarcea - vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Lavinia Curelea - președintele Secției I civile
Roxana Popa - președintele delegat al Secției a II-a civile
Ionel Barbă - președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Sorina Popescu - președintele Secției penale
Nina Ecaterina Grigoraș - judecător la Secția I civilă - judecător-raportor
Viorica Cosma - judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca - judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu - judecător la Secția I civilă
Alina Sorinela Macavei - judecător la Secția I civilă
Laura-Mihaela Ivanovici - judecător la Secția I civilă
Nicoleta Țândăreanu - judecător la Secția I civilă
Andreia Liana Constanda - judecător la Secția I civilă - judecător-raportor
Ileana Izabela Dolache - judecător la Secția a II-a civilă
Constantin Brânzan - judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănica Teau - judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Dorin - judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță - judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia - judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Voicheci - judecător la Secția a II-a civilă - judecător-raportor
Marian Budă - judecător la Secția a II-a civilă
Gheorghita Luțac - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iuliana Măiereanu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Angela Dragne - judecător la Secția penală
Ana Maria Dascălu - judecător la Secția penală

Completul competent să judece recursul în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2/2015 a fost constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (2) din Codul de procedură civilă și ale art. 27² alin. (2) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Antonia Constantin.

La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27³ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii a luat în examinare recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 450 alin. (5) raportat la art. 998-1.000 din Codul de procedură civilă și ale art. 54 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la compunerea completului de judecată, tipul hotărârii care se pronunță și calea de atac căreia îi este supusă hotărârea pronunțată.

Magistratul-asistent referă cu privire la faptul că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctul de vedere al procurorului general, precum și un punct de vedere al judecătorului Valentin Buliga de la Tribunalul Specializat Cluj.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele completului de judecată, constatând că nu există chestiuni prealabile sau excepții, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general, doamna procuror Antonia Constantin, asupra recursului în interesul legii.

Doamna procuror Antonia Constantin, reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de

Casație și Justiție, susține recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii, în sensul de a se stabili că asupra cererii de suspendare provizorie a executării provizorii, formulată potrivit art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, se pronunță un complet al instanței de apel format din doi judecători și că hotărârea pronunțată este o încheiere, care nu este supusă niciunei căi de atac.

Vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecătoare Lulia Cristina Tarcea, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Problema de drept ce a generat practica neunitară

Prin recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța s-a arătat că în practica judiciară nu există un punct de vedere unitar cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 450 alin. (5) raportat la art. 998-1.000 din Codul de procedură civilă și ale art. 54 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la compunerea completului de judecată, tipul hotărârii care se pronunță și calea de atac căreia îi este supusă hotărârea pronunțată.

2. Examenul jurisprudențial

Sesizării Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța i-au fost atașate hotărâri judecătorești pronunțate de 11 dintre cele 15 curți de apel. Nu au fost atașate hotărâri judecătorești pronunțate de tribunale, ca instanțe de apel, atunci când judecătorii au pronunțat hotărârile executorii de drept sau a căror executare provizorie a fost încuviințată de către instanță.

Din examinarea hotărârilor astfel anexate rezultă următoarele:

I. Cu privire la compunerea completului de judecată:

1. Unele instanțe au considerat că soluționarea cererii de suspendare a executării provizorii se face de către un complet format dintr-un singur judecător.

2. Alte instanțe au considerat că aceste cereri se soluționează într-un complet format din doi judecători.

II. Cu privire la tipul de hotărâre care se pronunță, față de dispozițiile art. 424 din Codul de procedură civilă:

1. Unele instanțe au soluționat cererile întemeiate pe prevederile art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă prin încheiere.

2. Alte instanțe au pronunțat sentințe.

3. Alte instanțe au soluționat aceste cereri prin decizii.

III. Cu privire la calea de atac căreia îi este supusă hotărârea pronunțată asupra cererilor formulate în temeiul art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, s-au conturat trei opinii, respectiv:

1. Hotărârea este supusă apelului.

2. Hotărârea este supusă recursului.

În considerentele uneia dintre hotărâri, instanța a arătat că această cale de atac, deși nu este prevăzută expres de art. 1.000 din Codul de procedură civilă (art. 999 din Codul de procedură civilă, în forma anterioară Legii nr. 138/2014), este dată de interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 1.000, art. 959 și art. 450 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în forma în vigoare la momentul pronunțării hotărârii, iar calea de atac a recursului este confirmată expres de legiuitor prin modificarea adusă art. 1.000 și 450 din Codul de procedură civilă, prin Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe.

3. Hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac, fiind definitivă.

În considerentele uneia dintre hotărâri, instanța a arătat că hotărârea pronunțată este fără cale de atac, față de dispozițiile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, apreciate ca dispoziții speciale în materia suspendării provizorii, aplicabile față de dispozițiile art. 1.000 alin. (1) din Codul de procedură civilă din materia ordonanței președințiale.

Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind investită cu soluționarea căilor de atac împotriva încheierilor date de curțile de apel în temeiul dispozițiilor art. 450 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în forma anterioară Legii nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, a pronunțat în mod constant soluții de respingere ca inadmisibile a cererilor denumite "apel", justificat de faptul că în reglementarea dispozițiilor Codului de procedură civilă și ale Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Înaltei Curți nu i-au fost atribuite competențe în judecarea litigiilor aflate în stadiul procesual al apelului, că nu se poate ca încheierea de suspendare a executării unei hotărâri să fie supusă altor căi de atac decât cele prevăzute pentru hotărârea supusă executării ori că

sintagma cuprinsă în art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă "prin ordonanță președințială" se interpretează în sensul aplicabilității dispozițiilor care reglementează procedura specială a ordonanței președințiale la procedura de soluționare a încuviințării provizorii a suspendării executării provizorii în apel, în limita compatibilității lor cu natura și specificul acestei din urmă proceduri și cu aplicarea principiului specialia generalibus derogant.

3. Opinia Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța

Titularul sesizării nu a exprimat un punct de vedere asupra problemei de drept rezolvate diferit de instanțe.

4. Opinia procurorului general

Procurorul general a considerat că este în litera și spiritul legii opinia potrivit căreia cererea de suspendare a executării provizorii, formulată în temeiul art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, se judecă de instanța de apel în complet format din doi judecători, hotărârea pronunțată este o încheiere și nu este supusă niciunei căi de atac, fiind definitivă.

S-a reținut că examenul jurisprudențial atașat recursului în interesul legii indică faptul că problemele de drept s-au ridicat în litigii soluționate de curțile de apel care judecă în ultimă instanță, începute după intrarea în vigoare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și până la modificarea acesteia, prin Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe.

S-a opinat că, văzând și aceste modificări, prin care s-a adus o configurare nouă instituțiilor juridice pe care le implică soluționarea sesizării de recurs în interesul legii, este oportună dezlegarea problemei de drept pendinte în considerarea proceselor începute anterior intrării în vigoare a acestei legi.

5. Jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului

Fiind vorba despre o problemă de drept a cărei controversă rezidă în modul de înțelegere și aplicare diferită a unor principii și norme de ordin procesual din dreptul intern, nu au fost identificate decizii ale celor două jurisdicții de drept constituțional și european care să fi dezlegat în mod direct chestiunea în analiză.

6. Raportul asupra recursului în interesul legii

Judecătorii-raportori au apreciat, în principal, că recursul în interesul legii este inadmisibil, față de faptul că din verificarea hotărârilor judecătorești atașate sesizării, dar și din cuprinsul actului de sesizare, rezultă că problemele de drept vizate nu s-au pus în mod expres în soluționarea cererilor de suspendare provizorie a executării provizorii, prin ordonanță președințială, interpretarea legii și practica neunitară rezultând din modalitatea în care s-a constituit completul de judecată, denumirea hotărârii pronunțate și calea de atac, așadar nu au constituit obiectul judecății.

În subsidiar, în analiza problemelor de drept ce au generat practica neunitară, au apreciat unanim că cererea de suspendare provizorie a executării provizorii, prin ordonanță președințială, prevăzută de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu se introduce pe cale principala, ci este aiferentă apelului, având un caracter incidental.

Pe cale de consecință, soluționarea acesteia nu se face de un singur judecător, ci de instanța cu compunerea prevăzută de lege pentru judecarea căii de atac în care a fost formulată, respectiv apelul, ceea ce înseamnă că aceasta este constituită în complet format din doi judecători.

Asupra celorlalte probleme de drept supuse judecății judecătorii-raportori au propus două opinii diferite.

Astfel, într-o primă opinie s-a apreciat că:

- legea aplicabilă o constituie dispozițiile art. 1.000 din Codul de procedură civilă, de vreme ce art. 450 alin. (5) din același act normativ, fiind o normă specială, se completează cu dreptul comun în materia ordonanței președințiale, fără nicio limitare, în lipsa unei derogări în acest sens;

- pentru aceleași considerente privind aplicarea în integralitate a dispozițiilor din materia ordonanței președințiale, hotărârea pronunțată poartă denumirea de "ordonanță președințială";

- pentru hotărârile astfel pronunțate calea de atac este apelul, în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-au dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-au dat fără citarea părților, ce va fi judecat de curtea de apel în cazul hotărârilor pronunțate de tribunal și tot de curtea de apel, însă de un alt complet al aceleiași instanțe, în cazul hotărârilor pronunțate de curtea de apel, cu excepția hotărârilor pronunțate de curtea de apel în procesele începute ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 138/2014, care sunt supuse recursului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-au dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-au dat fără citarea părților; soluția preconizată cu privire la calea de atac a apelului s-a bazat pe rațiuni similare celor avute în vedere de art. 11 din Legea nr. 219/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, dar și pe imperativul asigurării efectivității dreptului recunoscut legal, în respectarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale; în privința căii de atac a recursului s-a apreciat că prin dispozițiile art. 1.000 alin. (4) din Codul de procedură civilă a fost avută în vedere instanța (curtea de apel) care se pronunță în "fond" pentru prima dată asupra cererii de ordonanță președințială și că rațiunea introducerii acestui text a fost aceea de a corecta eroarea din Codul de procedură civilă care, în materia ordonanței președințiale, reglementa numai apelul, ce nu putea fi adus în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție atunci când era atacată o hotărâre a curții de apel, față de

dispozițiile art. 97 din Codul de procedură civilă.

În cea de-a doua opinie s-a considerat că:

- sunt incidente prevederile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împrejurare față de care se impune respingerea sesizării întrucât practica neunitară s-a format în aplicarea dispozițiilor art. 1.000 din Codul de procedură civilă; dacă s-ar aprecia că sesizarea trebuie admisă și, în acest caz, trebuie avut în vedere că obiectul reglementării din art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă reprezintă o formă de suspendare a executării silite, că sintagma "cereri privind executarea silită" din cuprinsul art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă vizează orice cereri referitoare la executarea silită, inclusiv cereri privind diferitele incidente care împiedică, sting sau amână executarea silită, din categoria cărora face parte și suspendarea executării provizorii; cum în cazul suspendării executării provizorii legiuitorul a făcut referire expresă la procedura de soluționare a suspendării executării din art. 719 alin. (6) din Codul de procedură civilă, rezultă că art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă reprezintă dreptul comun în materia suspendării provizorii a executării silite, indiferent dacă executarea silită a început sau nu; folosirea sintagmei "prin ordonanță președințială" conținute de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă are drept scop parcurgerea unei proceduri simplificate rapide, de luare a unor măsuri provizorii, în cazuri urgente, respectiv pronunțarea unei hotărâri ce produce efectele ordonanței președințiale, pronunțate într-un cadru în care au fost respectate caracteristicile esențiale ale ordonanței președințiale;

- hotărârea pronunțată nu poate fi decât o încheiere, față de dispozițiile art. 424 din Codul de procedură civilă referitor la denumirea hotărârilor;

- împotriva acestei încheieri nu se poate exercita nicio cale de atac, indiferent că este pronunțată de un tribunal sau de o curte de apel, înainte sau după intrarea în vigoare a Legii nr. 138/2014, pentru următoarele argumente: față de principiul legalității căii de atac, înscris în art. 457 din Codul de procedură civilă, fără excepție, hotărârea judecătorească pronunțată în apel nu poate fi atacată pe calea apelului; în procesele începute anterior intrării în vigoare a Legii nr. 138/2014 recursul nu este admisibil, deoarece nu este prevăzut de lege; nici în procesele începute ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 138/2014 recursul nu poate fi exercitat, deoarece art. 1.000 alin. (4) din Codul de procedură civilă se referă exclusiv la cererile soluționate în primă instanță de curțile de apel, care nu includ cererile incidentale soluționate de acestea ca instanțe de apel.

7. Înalta Curte

Examinând sesizarea cu recurs în interesul legii, raportul întocmit de judecătorii-raportori și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

Înalta Curte de Casație și Justiție a fost legal sesizată, iar recursul în interesul legii este admisibil, fiind îndeplinite cumulativ cerințele impuse de dispozițiile art. 514-515 din Codul de procedură civilă, cu referire la autorul sesizării și la existența unei jurisprudențe neunitare relativ la problema de drept ce se cere a fi interpretată.

Prealabil analizei problemelor de drept ce au generat practica neunitară, Înalta Curte de Casație și Justiție -

Completul competent să judece recursul în interesul legii observă că sesizarea Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța a fost însoțită exclusiv de hotărâri judecătorești ale unor curți de apel.

Cu toate acestea, cum obiectul oricărui recurs în interesul legii îl reprezintă interpretarea și aplicarea unor prevederi legale sau a unor principii de drept ce au generat practică neunitară, dezlegarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție în acest cadru trebuie să aibă o finalitate egală ori de câte ori instanțele judecătorești sunt chemate să interpreteze și să aplice același text de lege ori același principiu de drept.

În speță, cererile întemeiate pe dispozițiile art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă se soluționează de instanța de apel. Potrivit art. 95 pct. 2, respectiv art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, tribunalele judecă apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în primă instanță, iar curțile de apel judecă apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în primă instanță.

Ca atare, problemele de drept identificate prin sesizarea Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța se pot regăsi atât în cuprinsul hotărârilor judecătorești ale tribunalelor, cât și al curților de apel, ca instanțe de apel.

Întrucât hotărârile judecătorești atașate sesizării formulate în baza art. 514 din Codul de procedură civilă reflectă existența unei practici neunitare la nivelul instanțelor din țară, nu are relevanță dacă această situație subzistă sau nu doar în privința hotărârilor pronunțate de curțile de apel, decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție urmând să producă efecte în toate cazurile în care se soluționează cereri întemeiate pe art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

I. Caracterul de cerere incidentală. Compunerea completului

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii observă că soluțiile diferite pronunțate de instanțe cu privire la compunerea completului au fost generate de modul în care a fost calificată cererea de suspendare provizorie a executării provizorii, drept principală sau incidentală.

Cererea de suspendare provizorie a executării provizorii, prin ordonanță președințială, prevăzută de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, are caracterul unei cereri incidentale, ce se circumscrie definiției legale date prin art. 30 alin. (6) din Codul de procedură civilă acestei categorii de cereri.

Astfel, de esența cererilor incidentale este faptul că sunt formulate în cadrul unui proces în curs. Or, cererea de suspendare provizorie îndeplinește aceste condiții, întrucât se grefează atât pe cererea de apel, cât și pe cererea de suspendare a executării provizorii, prevăzută de art. 450 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, cererea prevăzută de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu ar putea fi formulată în cazul în care debitorul nu promovează calea de atac împotriva dispozițiilor cuprinse în dispozitivul hotărârii primei instanțe, care se bucură de executorialitate provizorie de drept sau judecătorească, și nici în lipsa cererii de suspendare a executării.

În virtutea acestui caracter exclusiv incidental și ca efect al prorogării legale de competență, prin derogare de la prevederile art. 998 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului, cererea prevăzută de art. 450 alin. (5) din același Cod se judecă de instanța de apel.

Întrucât cererea de suspendare provizorie a executării provizorii nu se introduce pe cale principală, ci este o cerere exclusiv incidentală, de competența tribunalului sau curții de apel, ca instanță de apel, compunerea completului care o judecă este cea prevăzută pentru calea de atac a apelului.

Potrivit art. 54 alin. (2) teza I din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, apelurile se judecă în complet de doi judecători.

II. Calea de atac

Cât privește calea de atac căreia îi este supusă hotărârea pronunțată, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii constată că hotărârea dată asupra cererii de suspendare provizorie a executării provizorii nu este supusă niciunei căi de atac.

Din analiza jurisprudenței anexate recursului în interesul legii rezultă că instanțele au aplicat dispozițiile din materia ordonanței președințiale în soluționarea cererii de suspendare provizorie a executării provizorii, constatându-se că, în raport cu limitele sesizării prin recursul în interesul legii, divergența de opinie în legătură cu felul hotărârii și calea de atac aferentă acesteia a fost generată de limitele în care s-a făcut acest lucru.

Așadar, pentru a determina calea de atac este necesar a se identifica, mai întâi, legea aplicabilă în soluționarea cererii de suspendare provizorie a executării provizorii, respectiv art. 997 și următoarele din Codul de procedură civilă ori art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă.

Potrivit dispozițiilor art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă "Până la soluționarea cererii de suspendare, aceasta va putea fi încuviințată provizoriu, prin ordonanță președințială, chiar înainte de sosirea dosarului, cu respectarea cerinței prevăzute la alin. (4)".

Textul citat reglementează suspendarea executării provizorii a hotărârilor de primă instanță, care, în situațiile prevăzute de lege, pot fi puse în executare provizoriu, chiar dacă sunt susceptibile de apel, reprezentând norma specială din materia suspendării executării provizorii.

Cum această normă face trimitere la procedura ordonanței președințiale, reglementată de dispozițiile art. 997 și următoarele din Codul de procedură civilă, rezultă că legiuitorul a înțeles să completeze norma specială cu dispozițiile ce constituie dreptul comun în materia ordonanței președințiale.

După cum s-a arătat, din examinarea hotărârilor atașate a rezultat că instanțele au considerat că sintagma "prin ordonanță președințială" din cuprinsul art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă presupune raportarea în integralitate la dispozițiile titlului VI din cartea a VI-a a Codului de procedură civilă "Procedura ordonanței președințiale".

În conformitate cu dispozițiile art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, "Până la soluționarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silită, la solicitarea părții interesate și numai pentru motive temeinice, instanța competentă poate suspenda executarea. Suspendarea se poate solicita odată cu contestația la executare sau prin cerere separată".

Potrivit art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, "Dacă există urgență și dacă, în cazurile prevăzute la alin. (2), respectiv alin. (3), s-a plătit cauțiunea, instanța poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare. Încheierea nu este supusă niciunei căi de atac. Cauțiunea depusă potrivit prezentului alineat rămâne indisponibilizată chiar dacă cererea de suspendare provizorie este respinsă și este deductibilă din cauțiunea finală stabilită de instanță, dacă este cazul."

Dispozițiile art. 450 din Codul de procedură civilă reglementează suspendarea executării provizorii a hotărârilor de primă instanță, care, în situațiile prevăzute de lege, pot fi puse în executare provizoriu, chiar dacă sunt susceptibile de apel.

Așadar, obiectul reglementării din art. 450 din Codul de procedură civilă reprezintă o formă de suspendare a executării silită, care nu diferă ca finalitate de suspendarea aceleiași executări în baza altor titluri executorii decât hotărârile judecătorești cu executare provizorie, finalitate constând în oprirea activității formelor de executare sau, după caz, preîntâmpinarea executării silită.

Art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, citat anterior, prevede posibilitatea suspendării executării nu numai până la soluționarea contestației la executare, dar și până la soluționarea altei cereri privind executarea silită, această

din urmă ipoteză reprezentând o noutate a codului față de reglementarea anterioară.

Din moment ce ipotezele sunt prevăzute distinct, sintagma "cereri privind executarea silită" se referă la cereri cu un alt obiect decât cel al contestației la executare înseși, menționat în art. 712 din Codul de procedură civilă, cu denumirea marginală "Obiectul contestației" (vizând atât contestația la titlu, cât și contestația la executare propriu-zisă).

Întrucât norma nu distinge, prin această sintagmă se înțelege nu numai cererile referitoare la desfășurarea executării silită, dar și orice alte cereri referitoare la executarea silită, așadar inclusiv cereri privind diferitele incidente care împiedică, sting sau amână executarea silită, din categoria cărora face parte și suspendarea executării provizorii.

Or, prin natura sa, suspendarea provizorie a executării, prevăzută de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, produce efecte până la soluționarea cererii de suspendare a executării, prevăzută de alin. (3) al textului, ceea ce înseamnă că, prin prisma condițiilor din art. 719 alin. (1) din Codul de procedură civilă, intră în domeniul de aplicare al acestuia.

Pe de altă parte, la fel ca în cazul suspendării executării prevăzute de art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, suspendarea prevăzută de art. 450 alin. (5) din același Cod presupune adoptarea de măsuri urgente, cu caracter provizoriu, respectiv până la soluționarea cererii de suspendare a executării provizorii.

Ținând cont și de faptul că, în cazul suspendării executării provizorii, legiuitorul a făcut referire expresă la procedura de soluționare a suspendării executării din art. 719 alin. (6) din Codul de procedură civilă, rezultă că art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă reprezintă dreptul comun în materia suspendării provizorii a executării silită, indiferent dacă executarea silită a început sau nu (față de finalitatea deja arătată a suspendării, constând nu numai în oprirea activității formelor de executare, ci și, după caz, în preîntâmpinarea executării silită).

Pentru acest motiv, în privința suspendării provizorii prevăzute de art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, trimiterea expresă la art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă nu era necesară.

Rămâne de văzut dacă trimiterea la ordonanța președințială pe care legiuitorul a făcut-o în art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, ca normă specială, indică o derogare totală de la prevederile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, de natură să înlăture în totalitate aplicarea acestora din urmă, sau doar una parțială, ceea ce ar impune aplicarea normei de drept comun din textul indicat.

Aplicarea mecanică a principiului specialia generalibus derogant ar conduce la concluzia unei derogări totale, dacă s-ar avea în vedere accepțiunea de "ansamblu de norme după care se conduc părțile și instanța în soluționarea unei pricini urgente", iar legiuitorul nu a precizat expres că se aplică doar anumite norme din procedura ordonanței președințiale și care anume.

Cu toate acestea, se observă că art. 1.000 alin. (1) din Codul de procedură civilă permite derogări ("dacă prin legi speciale nu se prevede altfel") de la regula privind calea de atac deschisă împotriva hotărârii prin care se ordonă măsuri provizorii, astfel încât se impune interpretarea art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă în sensul că, în privința căii de atac, care interesează în cauză, se aplică prevederile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, însemnând că hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac.

Există numeroase situații în care, în diferite materii (de exemplu, art. 217 și art. 630 din Codul civil, art. 547, art. 920, art. 1.046-1.049 din Codul de procedură civilă), legiuitorul face referire în mod expres la instituția ordonanței președințiale, cu finalitatea derulării unei proceduri de natură contencioasă care are ca obiect "ordonarea" de către instanța de judecată a unor măsuri provizorii, în cazuri urgente.

Atunci când legea de procedură civilă indică instituția ordonanței președințiale, finalitatea trimiterii este atinsă prin obținerea unei hotărâri judecătorești de ordonare a unor măsuri provizorii, cu îndeplinirea condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 997 alin. (1) din Codul de procedură civilă (fie că se consideră că sunt prezumate, fie că trebuie dovedite în toate cazurile), hotărâre ce produce efectele prevăzute de art. 997 și 1.002 din Codul de procedură civilă, chiar dacă nu se respectă întocmai procedura de soluționare descrisă de art. 999 din Codul de procedură civilă.

Așadar, sintagma "prin ordonanță președințială", regăsită în art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu înseamnă în mod necesar aplicarea tuturor normelor titlului VI din cartea a VI-a a Codului de procedură civilă, intenția legiuitorului în elaborarea normei desprinzându-se din context, fiind suficientă, pentru ca trimiterea să nu fie lipsită de efecte, asigurarea finalității menționate anterior.

Or, pentru determinarea contextului în care se interpretează norma de trimitere este esențial a se observa că, în toate situațiile, trimiterea are drept scop parcurgerea unei proceduri simplificate, rapide, de luare a unor anumitor măsuri provizorii, în cazuri urgente, într-o judecată de primă instanță, în materii unde nu se prevede o procedură de aceeași natură.

Art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă este singura situație în care, deși există o asemenea procedură (respectiv cea din art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă) în norma ce reprezintă dreptul comun, iar acea procedură (în sens nu numai de procedură de soluționare, ci și de regim al căii de atac împotriva hotărârii) este mai eficientă decât cea a ordonanței președințiale, legiuitorul a făcut, totuși, referire la ordonanța președințială.

În acest context, referirea menționată nu poate fi înțeleasă în sensul lipsirii totale de efecte a procedurii (în sens larg)

prevăzute de art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, cât timp aplicarea acestor din urmă prevederi conduce la adoptarea unor măsuri provizorii, într-un cadru mai eficient decât cel asigurat prin procedura ordonanței președințiale.

Astfel, deși art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă trimite la alin. (2) și (3) din art. 719 din Codul de procedură civilă, alin. (7) din același articol reglementează o formă particulară de ordonanță președințială, iar prevederea privind imposibilitatea exercitării oricărei căi de atac corespunde mai bine urgenței presupuse de suspendarea provizorie.

Printr-o asemenea interpretare teleologică a dispozițiilor art. 450 alin. (5), coroborate cu prevederile art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, se poate considera că art. 719 alin. (7) este aplicabil în ceea ce privește calea de atac împotriva hotărârii ce produce efectele unei ordonanței președințiale, pronunțate într-un cadru în care au fost respectate caracteristicile esențiale ale ordonanței președințiale.

Ca atare, suntem în prezența unei derogări de la dispozițiile art. 1.000 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în sensul că hotărârea prin care se soluționează cererea întemeiată pe art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu este supusă vreunei căi de atac.

O asemenea soluție nu decurge din adăugarea la lege, ci din interpretarea, permisă instanței, a dispozițiilor legale incidente, mai mult, este și oportună, întrucât este de natură să înlăture dificultățile ivite în practică în aplicarea integrală a prevederilor art. 997-1.002 din Codul de procedură civilă, prin parcurgerea căilor de atac prevăzute de art. 1.000 din Codul de procedură civilă, ce ar conduce la prelungirea procesului, cu atât mai mult cu cât este posibilă suspendarea executării ordonanței președințiale în cadrul apelului. Mai mult, de cele mai multe ori, calea de atac exercitată rămâne fără obiect prin soluționarea cererii de suspendare a executării întemeiate pe art. 450 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Așa cum s-a remarcat și în doctrină, de cele mai multe ori, eventualul apel sau recurs exercitat ar deveni lipsit de obiect, întrucât, până la soluționarea lui, cererea de suspendare a executării provizorii va fi rezolvată de completul care va judeca apelul împotriva hotărârii care se bucură de executare provizorie.

III. Denumirea hotărârii

Cu privire la tipul hotărârii care se pronunță, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să soluționeze recursul în interesul legii constată că aceasta nu poate fi decât o încheiere.

Denumirea hotărârilor este reglementată de dispozițiile art. 424 din Codul de procedură civilă, acestea putând fi sentințe ori decizii, în condițiile prevăzute de alin. (1)-(4), ori încheiere pentru toate celelalte hotărâri date de instanță, conform alin. (5) al textului, doar dacă legea nu prevede altfel.

Denumirea hotărârii în cauza de față decurge din dispozițiile exprese ale art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă, ca normă de drept comun, a cărei aplicabilitate a fost anterior analizată. Potrivit dispozițiilor legale invocate: "Dacă există urgență și dacă, în cazurile prevăzute la alin. (2), respectiv alin. (3), s-a plătit cauțiunea, instanța poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executării până la soluționarea cererii de suspendare".

Este adevărat că în literatura de specialitate se arată că în procedura specială a ordonanței președințiale instanța se pronunță printr-o hotărâre numită ordonanță/ordonanță președințială, însă titlul VI din cartea a VI-a a Codului de procedură civilă, "Procedura ordonanței președințiale", nu conține vreo prevedere expresă în acest sens, iar art. 450 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu face nici el vreo derogare. Or, art. 424 alin. (5) din Codul de procedură civilă permite doar o derogare expres indicată prin lege.

Față de considerentele expuse, în temeiul art. 517 alin. (1) cu referire la art. 514 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 450 alin. (5) raportat la art. 997 și următoarele și art. 719 alin. (7) din Codul de procedură civilă:

- cererea de suspendare provizorie se judecă de un complet format din doi judecători;
- instanța se pronunță asupra cererii prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

Obligatorie, potrivit art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 27 aprilie 2015.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Adriana Stamatescu

WWW.JURI.RO